

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส21103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนไทย

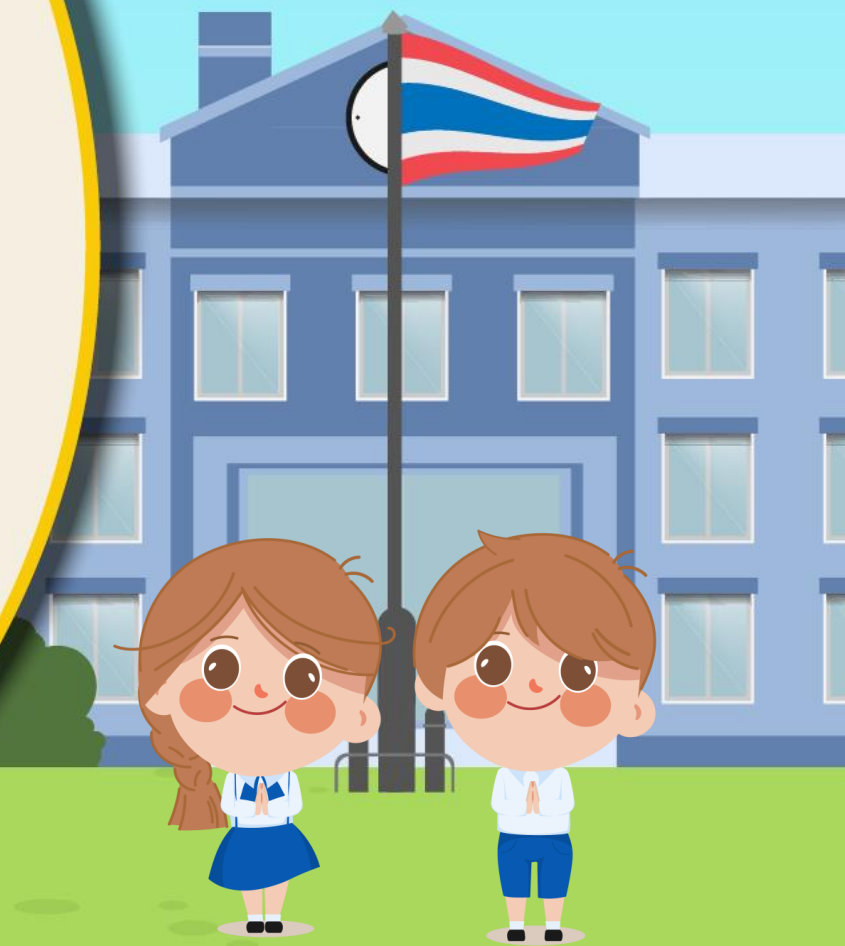
ครูผู้สอน

ครูอาทิตย์

ชัยเทพา

ครูสุธิมา

โรจนวิศิษฐ์

บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนไทย

เทียงคิน

WAITING FOR UPLOAD

ติดตามชมรายการได้ทาง
GMM Z ช่อง 11 และ 28

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง โตไปไม่โกง ตอน เทียงคิน

เผยแพร่โดย GTH ON AIR

เผยแพร่วันที่ 29 พฤษภาคม 2556

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=Aw9boHwx3Mw>

นำเสนอกิจกรรม

ฝึกความเข้าใจลึกซึ้ง...มิตรแท้หรือมิตรเทียม

มิตรหรือเพื่อนแท้ เกี่ยวข้องกับ
หลักทศ 6 ในทางพระพุทธศาสนาอย่างไร

หน้า
บิดา มารดา
- ปุรัตถิมทิศ -

บน
พระสงฆ์
- อุปริมทิศ -

หลัง
บุตร ภรรยา
- ปัจฉิมทิศ -

ทิศ 6

ซ้าย
มิตรสหาย
- อุตตรทิศ -

ล่าง
คนงาน
- เหนฺงฐิมทิศ -

ขวา
ครู อาจารย์
- ทักขินทิศ -

นักเรียนคิดว่า “เพื่อนแท้” สำคัญหรือไม่
เพราะเหตุใดจึงสำคัญ

“

อันเพื่อนดีมีหนึ่งถึงจะน้อย
ดีกว่าร้อยเพื่อนคิดริษยา
เหมือนเกลือดีมีน้อยด้วยราดา
ยังดีกว่าน้ำเต็มเต็มทะเล

”

พุทธทาสภิกขุ

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านความรู้

อธิบายความสำคัญของบทบาทและหน้าที่ของเยาวชน
ที่มีต่อตนเองและสังคมได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านทักษะกระบวนการ

นำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ของ
เยาวชนที่มีต่อตนเองและสังคมได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะเฉพาะ

1. เห็นความสำคัญของบทบาทและหน้าที่ของเยาวชนต่อตนเอง และสังคม
2. เห็นความสำคัญของการเคารพสิทธิ และเสรีภาพของผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้
2. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
4. มีจิตสาธารณะ

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการสื่อสาร
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คำถาม

?

เมื่อนักเรียนอยู่บ้าน
นักเรียนมีหน้าที่ทำอะไรบ้าง

ล้างจาน, กวาดบ้าน, ถูบ้าน, ช่วยพ่อแม่
ทำงาน, อ่านหนังสือ, พาสุนัขไปเดินเล่น

คำถาม

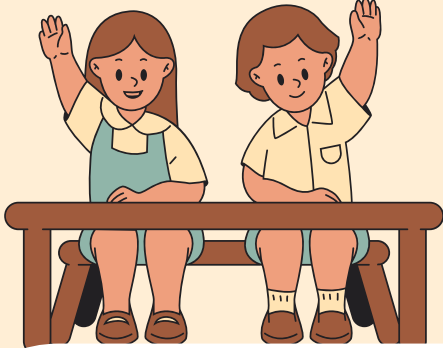
?

เมื่อนักเรียนเดินทางมาถึงโรงเรียน
นักเรียนมีหน้าที่ทำอะไรบ้าง

เรียนหนังสือ, ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ
ของโรงเรียน, ทำกิจกรรมต่าง ๆ

คำถาม

?

หากนักเรียนไม่ปฏิบัติตาม
หน้าที่ของตนเอง
นักเรียนคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้น

ได้รับโทษจากโรงเรียน, คุณครูตักเตือน,
พ่อแม่ตำหนิ

บทบาทและหน้าที่
ของเยาวชนไทย

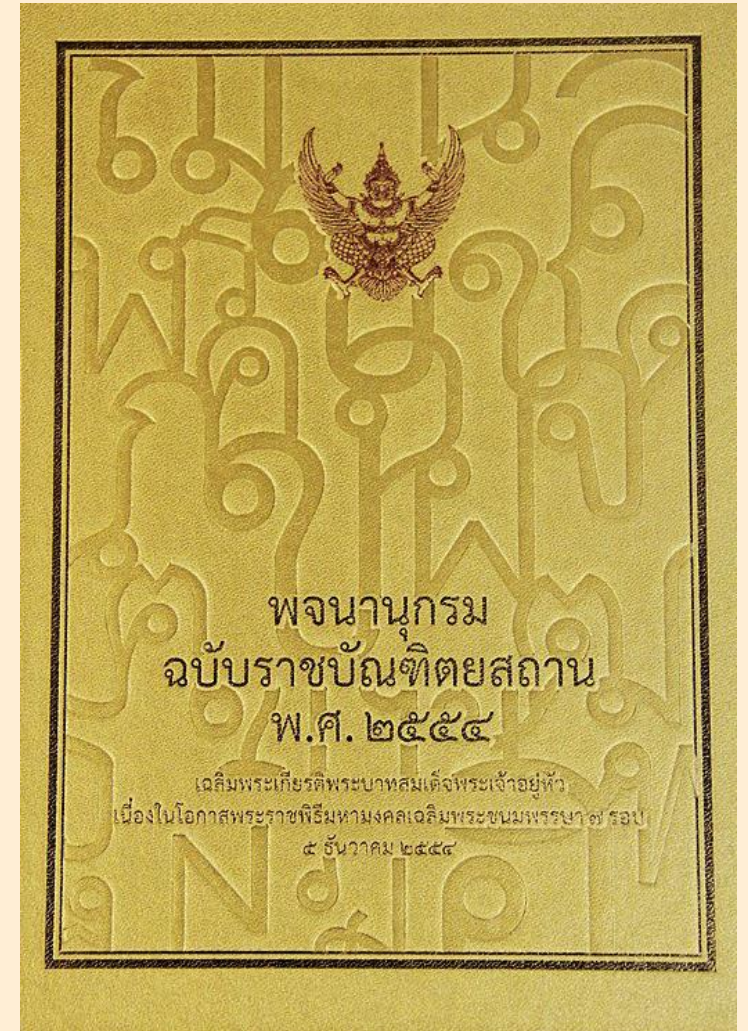
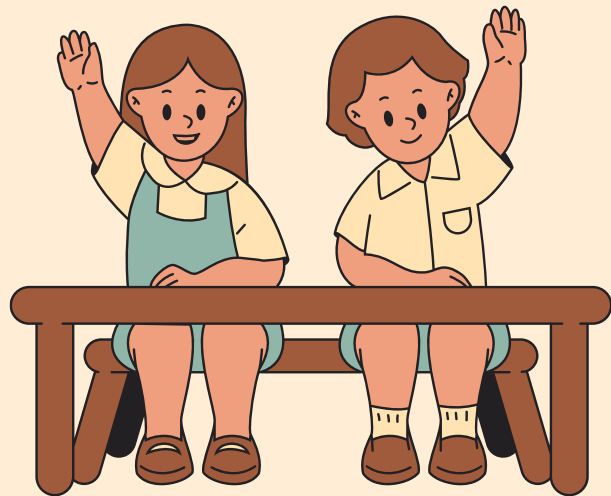
คำถาม

“เยาวชน” หมายถึงอะไร

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

“เยาวชน” หมายถึง บุคคลอายุเกิน
15 ปีบริบูรณ์แต่ยังไม่ถึง
18 ปีบริบูรณ์

อายุเท่าไร ถึงเรียกว่า เด็ก และ เยาวชน

การขึ้นศาลเยาวชน

“เด็ก”

คือผู้เยาว์ที่บอบบาง ยังขาดประสบการณ์
วิจารณญาณในการแยกแยะถูกผิด
และยังไม่สามารถปกป้องตัวเองจากอันตราย
และสิ่งล่อลวงทั้งหลาย กฎหมายจึง
ให้การคุ้มครองแก่เด็กและเยาวชน
ซึ่งมักตกเป็นเหยื่อหรือเป็นเครื่องมือ
ในการก่ออาชญากรรม

ซึ่งตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัว
และวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553
และที่แก้ไขเพิ่มเติม คำว่า “เด็ก”

“เด็ก” หมายความว่า บุคคลที่อายุเกิน 10 ปี
แต่ยังไม่เกิน 15 ปี บริบูรณ์
ส่วน “เยาวชน” หมายความว่า บุคคลอายุเกิน 15 ปีบริบูรณ์
แต่ยังไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์

ข้อมูลจาก : พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชน

สหประชาชาติ

0 - 14 ปี

15 - 24 ปี

พ.ร.บ.ศาลเยาวชน
และครอบครัว

15 ปี

15 - 17 ปี

พม.

18 ปี

18 - 25 ปี

สิทธิเด็ก
องค์การยูนิเซฟ

ต่ำกว่า 18 ปี

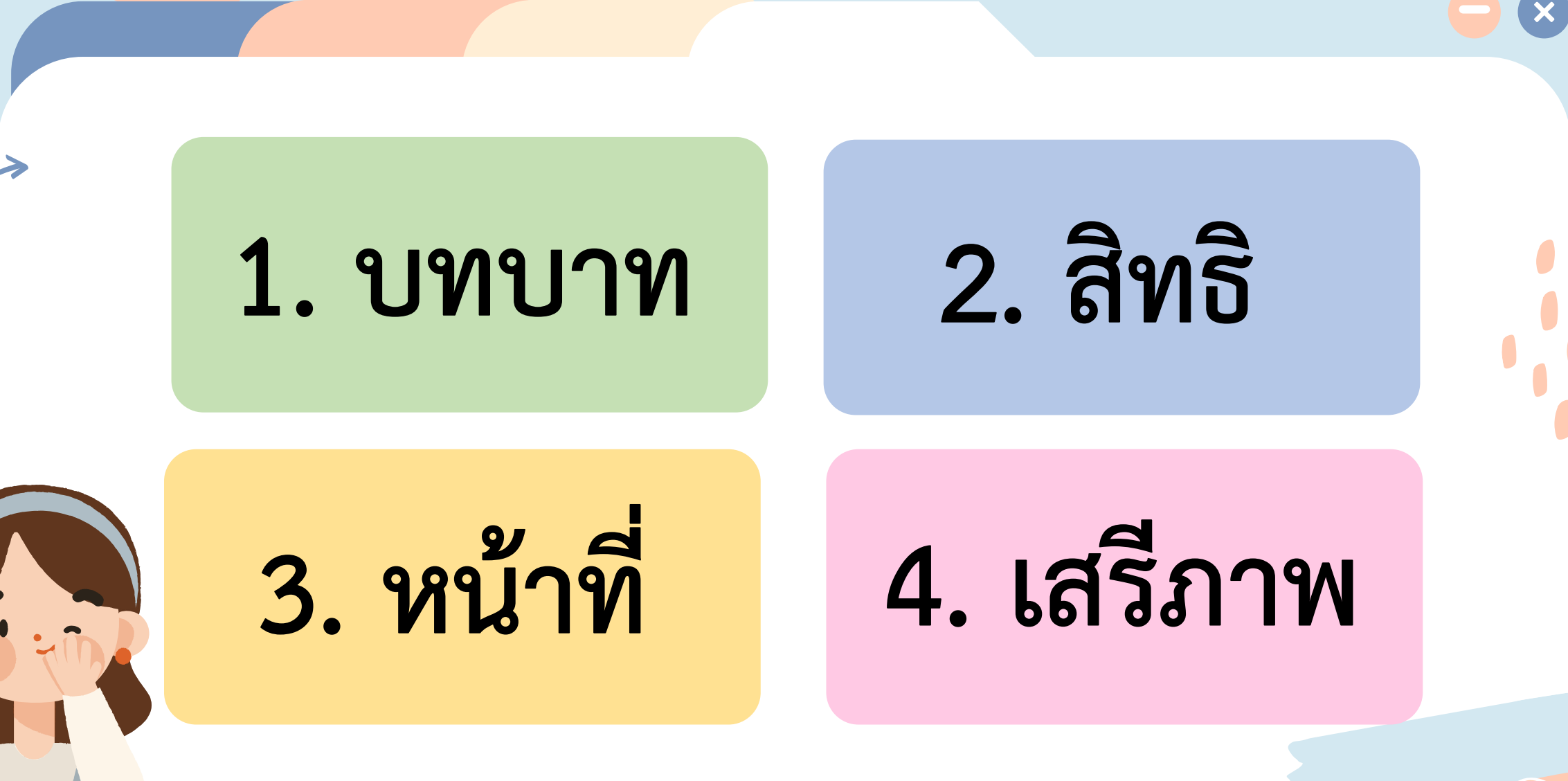
กฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์

ผู้เยาว์อายุน้อยกว่า 20 ปี

ช่วงกิจกรรม

ค้นคว้า...หา 4 คำ

1. บทบาท

2. สิทธิ

3. หน้าที่

4. เสรีภาพ

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 3 - 4 คน
2. ครูแจกใบกิจกรรมให้ทุกกลุ่ม
3. ครูให้นักเรียนในกลุ่มร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับคำศัพท์ 4 คำ ได้แก่ บทบาท, สิทธิ, หน้าที่ และเสรีภาพ รวมถึงเสนอแนวทางการปฏิบัติตนที่เหมาะสมในฐานะเยาวชน
4. ครูแจกใบความรู้ให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำศัพท์ทั้ง 4 คำ
5. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอผลงานและครูอธิบายเพิ่มเติม

ใบกิจกรรม เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนต่อตนเองและสังคม
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความหมายของบทบาท หน้าที่ สิทธิ และเสรีภาพ รวมถึงเสนอแนวทางการปฏิบัติตนที่เหมาะสมในฐานะเยาวชน

บทบาท	สิทธิ
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
หน้าที่	เสรีภาพ
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

แนวทางการปฏิบัติตนที่เหมาะสมในฐานะเยาวชน

ใบกิจกรรม

ใบความรู้ เรื่อง บทบาท , สิทธิ , หน้าที่ และเสรีภาพ
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑

บทบาท

บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่ที่สังคมกำหนด เช่น บทบาทของบิดามารดา คือ การอบรมเลี้ยงดูบุตร บทบาทของผู้พิพากษา คือ การพิจารณาและตัดสินคดีความ บทบาทของนักเรียน คือ การศึกษาเล่าเรียน

หน้าที่

หน้าที่ หมายถึง สิ่งที่คุณต้องปฏิบัติหรือควรเว้นการปฏิบัติ เช่น การรักษาชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน ผู้มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป มีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเสียภาษีเป็นหน้าที่ของผู้มีรายได้

สิทธิ

สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรมที่จะกระทำการใด ๆ ได้อย่างอิสระ โดยได้รับการรับรองจากกฎหมาย ประโยชน์ที่กฎหมายกำหนดให้กับบุคคล เช่น การให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับชีวิตของบุคคล ใครจะมาทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งบาดเจ็บหรือตายไม่ได้ การได้รับความคุ้มครองจากกระบวนการยุติธรรม หรือการให้ความคุ้มครองเด็กจากการใช้ความรุนแรง บุคคลจะใช้สิทธิของตนได้ภายใน ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด และต้องไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

เสรีภาพ

เสรีภาพ หมายถึง ความเป็นอิสระของบุคคลที่จะกระทำการใดสิ่งหนึ่งได้ ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย เช่น เสรีภาพในการนับถือศาสนา เสรีภาพในการ เดินทางและเลือกถิ่นที่อยู่ เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

ใบความรู้

1. บทบาท

หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่ที่สังคมกำหนด
เช่น บทบาทของบิดามารดา คือ
การอบรมเลี้ยงดูบุตร บทบาทของผู้พิพากษา คือ
การพิจารณาและตัดสินคดีความ บทบาทของ
นักเรียน คือ การศึกษาเล่าเรียน เป็นต้น

2. สิทธิ

อำนาจอันชอบธรรมที่จะกระทำการใด ๆ ได้อย่างอิสระ
โดยได้รับการรับรองจากกฎหมาย ประโยชน์ที่กฎหมายกำหนดให้กับ
บุคคล เช่น การให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับชีวิตของบุคคล ใครจะมา
ทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งบาดเจ็บหรือตายไม่ได้ การได้รับความ
คุ้มครองจากกระบวนการยุติธรรม หรือการให้ความคุ้มครองเด็กจาก
การใช้ความรุนแรง บุคคลจะใช้สิทธิของตนได้ภายใน ขอบเขต
ที่กฎหมายกำหนด และต้องไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

3. หน้าที่

หมายถึง สิ่งที่บุคคลต้องปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติ เช่น การรักษาชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน
ผู้มีอายุ 18 ปีขึ้นไป มีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
การเสียภาษีเป็นหน้าที่ของผู้มีรายได้ เป็นต้น

4. เสรีภาพ

หมายถึง ความเป็นอิสระของบุคคลที่จะกระทำ
สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย
เช่น เสรีภาพในการนับถือศาสนา เสรีภาพในการ
เดินทางและเลือกถิ่นที่อยู่ เสรีภาพในการแสดง
ความคิดเห็น เป็นต้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

หมวด ๓

สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

มาตรา ๒๕ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

หมวด ๔

หน้าที่ของปวงชนชาวไทย

มาตรา ๕๐ บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) ป้องกันประเทศ พิทักษ์รักษาเกียรติภูมิ ผลประโยชน์ของชาติ และสาธารณสมบัติของแผ่นดิน รวมทั้งให้ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๓) ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- (๔) เข้ารับการศึกษอบรมในการศึกษาภาคบังคับ
- (๕) รับราชการทหารตามที่กฎหมายบัญญัติ
- (๖) เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม
- (๗) ไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงประชามติอย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ
- (๘) ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม
- (๙) เสียภาษีอากรตามที่กฎหมายบัญญัติ
- (๑๐) ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการทำ
กิจกรรมในครั้งนี้

ได้เข้าใจความแตกต่างของบทบาท สิทธิ
หน้าที่และเสรีภาพ และได้เรียนรู้
แนวทางการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม
ในฐานะเยาวชนชนของชาติ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ความสำคัญของสิทธิ และเสรีภาพ
ตามรัฐธรรมนูญ

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

